

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci Denisy Mazánkové „*Sociální média a IKT v každodennosti současných padesátnic*“. Praha, Fakulta humanitních studií UK 2023, 73 s. včetně příloh

Denisa Mazánková si ve své empirické bakalářské práci kladla za cíl zjistit, „[j]ak ženy narozené mezi roky 1963-1977 užívají a reflektují sociální média a informační a komunikační technologie jako součást své každodennosti“ (s. 6).

Epistemologicky svou práci ukotvila v digitální antropologii Daniela Millera, teoreticky se opírá o dichotomii *digitálních domorodců a přistěhovalců* Marca Prenskyho a *návštěvníků a rezidentů* Davida Whitea a Alison Le Cornu. Vychází přitom z předpokladu, že různé generace pracují s IKT odlišným způsobem, jelikož byly odlišně socializovány. Teoretická část (s. 8-21) je zpracována systematicky a poskytuje autorce dostatečný teoretický základ pro formulování výzkumného problému, stejně jako analytický aparát pro jeho řešení.

Metodologicky je práce založena na polostrukturovaných rozhovorech a tzv. digitálních etnografických procházkách s 10 ženami ve věku 46-59 let. Ve vztahu k metodologii oceňuji, že se autorka nespokojila s reflexí akterek (skrže polostrukturovaná interview), ale pokusila se zjistit, jak ženy sociální média a IKT skutečně užívají (pomocí virtuální etnografické procházky). V metodologii by sice mohla být více reflektována výpovědní hodnota dat získaných virtuální etnografickou procházkou, vzhledem k tomu, že práce s IKT a sociálními médii byla v jejím rámci inscenovaná pro výzkumnici, nicméně to by již patrně přesahovalo nároky kladené na bakalářské práce. Celkově je metodologie (s. 22-32) transparentní, autorka v ní důsledně popisuje své metodologické volby, včetně tvorby vzorku, analytických postupů i etických aspektů prováděného výzkumu.

Jádro práce (s. 33-63) prezentuje empirická zjištění, v nichž se autorka na jednu stranu držela teoretických východisek (např. podkapitoly *Návštěvnice a Rezydentky*) a na stranu druhou nechala vést data (např. zohlednění důsledků pandemie Covid-19 nebo podkapitola věnovaná tzv. digitálnímu detoxu). Jednotlivá tvrzení se jí přitom daří, jak provázat s literaturou, tak explicitně dokládat konkrétními data (zejména úryvky rozhovorů). Výsledkům místy trochu chybí etnografický detail, jehož absence však byla do jisté míry cenou za to, že aktérky autorce vůbec umožnily pozorovat, jak pracují s IKT a sociálními médii – namísto toho, CO aktérky dělají, se autorka musela zaměřit na to, JAK to dělají. Autorce se díky tomu daří empiricky doložit, že neexistuje přímý kauzální vztah mezi věkem a způsobem užívání IKT a sociálních médií, resp. že způsoby jejich užívání jsou i v rámci stejné generace rozmanité.

Po formální stránce je práce na vysoké úrovni, autorka užívá kultivovaný jazyk, práci přehledně strukturuje a spolehlivě odkazuje na užitá zdroje. Jediná výtku směřuje k bibliografii, v níž zcela nepochopitelně absentují pro práci naprosto stěžejní tituly Prenskyho 2001a, 2001b a 2009. Chybný je také bibliografický údaj práce Allena 2017, který odkazuje na doménu, nikoliv na článek.

Jako vedoucí jsem s průběhem vzniku práce nadmíru spokojen. Autorka na práci pracovala soustavně a systematicky od zimního semestru 2022. Počínala si samostatně a proaktivně, zejména v případě literární rešerše a práce s literaturou. Zároveň průběh výzkumu i samotné psaní řádně konzultovala a případné připomínky zapracovávala do finálního textu.

Celkově se domnívám, že práce splňuje požadavky kladené na bakalářskou práci a přináší zajímavá empirická zjištění. Doporučuji ji proto k obhajobě a navrhuji hodnocení **výborně**.

V Praze 11. 6. 2023

Mgr. Martin Heřmanský, Ph.D.